בעזהשי"ת

לַ"ג בָּעֹמֶר

שֵׁיינֶע לִימוּדִים אוּן הִתְחַזְקוּת וָואס מִיר קֶענֶען זִיךְ לֶערְנֶען
פוּנֶעם הֵיילִיגְן תַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי,
אוּן צוּ וָואס מִיר קֶענֶען זוֹכֶה זַיין אִינֶעם טָאג פוּן לַ"ג בָּעֹמֶר
אוּן מִיט נֶעמֶען אוֹיף אַ גַאנְץ יָאר.

כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ

וֶוען עֶס קוּמְט דֶער גְרוֹיסֶער טָאג לַ"ג בָּעֹמֶר זֶעט מֶען אַז אַלֶע פְרֵייעֶן זִיךְ מִיט אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה, סַיי דִי וָואס זֶענֶען זוֹכֶה צוּ זַיין אִין מִירוֹן אוּן סַיי דִי וָואס זֶענֶען נִישְׁט אִין מִירוֹן, אַלֶע שְׁפִּירְן אַ שִׂמְחָה אִין הַארְץ, דָאס אִיז וַוייל דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים הָאבְּן פָארְאוֹיס גֶעזָאגְט (שַׁבָּת קלח:), אַז עֶס גֵייט זַיין שְׁוֶוערֶע בִּיטֶערֶע צָרוֹת פַאר אוּנְז אִידְן אוּן עֶס וֶועט קוּמֶען אַ צַייט וָואס מֶען וֶועט זַיין אַזוֹי פַארְזִינְקֶען אִין גָלוּת אַז דִי תּוֹרָה וֶועט חַס וְשָׁלוֹם פַארְגֶעסְן וֶוערְן, הָאט דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָּא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי זַיי גֶעזָאגְט: "חַס וְשָׁלוֹם שֶׁתִּשְׁתַּכַּח תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל", עֶס וֶועט קֵיינְמָאל נִישְׁט פַארְגֶעסְן וֶוערְן דִי תּוֹרָה פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (דְבָרִים לא, כא): "כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ", דִי תּוֹרָה וֶועט נִישְׁט פַארְגֶעסְן וֶוערְן פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער; אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז מְגַלֶּה גֶעוֶוען אַז בִּזְכוּת דֶעם הֵיילִיגְן תַּנָּא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי וֶועט קֵיינְמָאל נִישְׁט פַארְגֶעסְן וֶוערְן דִי תּוֹרָה פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער, אוּן דָאס אִיז מְרוּמָּז אִין דִי פָּסוּק פוּן וָואס עֶר בְּרֶענְגְט אַ רְאָיָ', וַוייל דִי לֶעצְטֶע אוֹתִיּוֹת פוּן דִי וֶוערְטֶער "כִּ"י לֹ'א תִשָּׁכַ'ח מִפִּ"י זַרְעֹ'וֹ", אִיז דִי וָוארְט יוֹחָאִי; אַז פוּן דֶער קִינְד פוּן יוֹחָאִי – דָאס אִיז דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָּא רֶבִּי שִׁמְעוֹן – וֶועט דִי תּוֹרָה נִישְׁט פַארְגֶעסְן וֶוערְן.

דֶערְפַאר אִיז דִי שִׂמְחָה אִין דֶעם טָאג לַ"ג בָּעֹמֶר אַ גָאר גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה, אַלֶע פְרֵייעֶן זִיךְ; וַוייל דַיְקָא דוּרְךְ דֶעם הֵיילִיגְן תַּנָּא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי וָואס הָאט מְגַלֶּה גֶעוֶוען דֶעם הֵיילִיגְן זוֹהַר – גֵייט מֶען אַרוֹיס פוּן גָלוּת, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט אִין זוֹהַר (נָשֹׂא, קכד:): "בְּהַאי חִבּוּרָא דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר", מִיטְן זוֹהַר, "יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גָּלוּתָא", וֶועלְן מִיר אַרוֹיסְגֵיין פוּן גָלוּת; פוּן וָואס פַאר אַ גָלוּת? דֶעם אֵייגֶענֶעם גָלוּת, דִי טוּנְקֶעלֶע גָלוּת פוּן פַארְגֶעסְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; נִישְׁטָא קַיין עֶרְגֶערֶע גָלוּת וִוי דֶער וָואס פַארְגֶעסְט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען אִיז אוּנְטֶערְגֶעוָוארְפְן אוּנְטֶער טֶבַע, מִקְרֶה אוּן מַזָל, מֶען הָאט נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה, אוּן וֶוען מֶען לֶערְנְט זוֹהַר – בַּאקוּמְט מֶען אַ קְלָארֶע אֱמוּנָה, מֶען זֶעט אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט דָא אוֹיסֶער דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; יֶעדֶע זַאךְ אִיז אֱלֹקוּת, דוֹמֵם צוֹמֵחַ חַי מְדַבֵּר – אַלֶעס אִיז עֶצֶם עַצְמִיּוּת חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עֶס אִיז מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, נִישְׁטָא קַיין מְצִיאוּת אוֹיסֶער דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; אִין יֶעדֶע רִיר, אִין יֶעדֶע זַאךְ – אִיז בַּאהַאלְטְן דֶער אַלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, דֶער הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער; וֶוען מֶען לֶערְנְט זוֹהַר עֶפֶענֶען זִיךְ דִי אוֹיגְן, מֶען הֵייבְּט אָן זֶען אַז עֶס אִיז דָא אַ בַּאשֶׁעפֶער, מֶען הֵייבְּט אָן שְׁפִּירְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

מִירוֹן

מֶען קֶען זִיךְ גָארְנִישְׁט פָארְשְׁטֶעלְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן דִי וָואס זֶענֶען זוֹכֶה צוּ זַיין אִין מִירוֹן דֶעם טָאג לַ"ג בָּעֹמֶר, צַדִּיקִים הָאבְּן גֶעזָאגְט אַז דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָּא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי טֵיילְט מַתָּנוֹת פַאר אַלֶע וָואס קוּמֶען, אוּן פוּן דִי גְרוֹיסֶע הִתְעוֹרְרוּת וָואס דָארְט קוּמְט פָאר, וִוי אִידְן גִיסְן זִיךְ אוֹיס דָאס הַארְץ מִיט טַייכְן טְרֶערְן, מֶען וֵויינְט אוֹיף דִי טֶעג וָואס אִיז אַרִיבֶּער מִיט וָואס אִיז אַרִיבֶּער וְכוּ' וְכוּ', אוּן דִי גְרוֹיסֶע בֶּענְקֶענִישׁ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען שְׁפִּירְט וִוי מֶען גֵייט אוֹיס פַארְן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן פוּן דִי אַנְדֶערֶע זַייט דִי גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה וָואס דָארְט קוּמְט פָאר, וִוי מֶען טַאנְצְט אוּן מֶען פְרֵייט זִיךְ, מֶען שְׁפִּירְט עֶפֶּעס אַ זִיסֶע לוֹיטֶערְקֵייט וָואס מֶען שְׁפִּירְט נִישְׁט אַ גַאנְץ יָאר אִין קַיין אַנְדֶערֶע פְּלַאץ; וואוֹיל אִיז דֶעם וָואס אִיז זוֹכֶה צוּ קוּמֶען אִין מִירוֹן אֲפִילוּ נָאר פַאר אַפָּאר מִינוּט, זִיךְ בַּאוַוייזְן דֶעם פָּנִים פַארְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן זִיךְ אוֹיסְבֶּעטְן בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת, וֶועט עֶר זִיכֶער פוֹעֶלְ'ן אַ גַאנְצֶע יְשׁוּעָה. אַזוֹי וִוי צַדִּיקִים זָאגְן, דָאס וָואס חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרָכוֹת

ט.): "כְּדַאי הוּא רַבִּי שִׁמְעוֹן לִסְמֹךְ עָלָיו בִּשְׁעַת הַדְּחַק", ווען אַ איד איז אין אַ שְׁעַת הַדְּחַק, ער ווערט צעקוועטשט, עס גייט אַריבער אויף אים וואס עס גייט אַריבער - איז אים כְּדַאי צו קומען צו רַבִּי שִׁמְעוֹן און זיך סומך זיין אַז אין מירון פועל'ט מען אַ יְשׁוּעָה.

אויך די וואס זענען נישט אין מירון קענען זיך מְקַשֵּׁר זיין מיט דעם הייליגן תַּנָּא פון וואו מען געפינט זיך, און זיכער אַז מען לערנט די ווערטער פונעם צַדִּיק, מען לערנט מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, מַאֲמָרִים פון דעם הייליגן תַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, ווער רעדט נאך אַז מען לערנט זוהר - בינדט מען זיך צו צום צַדִּיק און מען באקומט אויך מַתָּנוֹת פון הייליגן תַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי, און מען איז זוֹכֶה צו פועל'ן יְשׁוּעוֹת און רְפוּאוֹת וואו מען געפינט זיך, דורך זיך צובינדן צום צַדִּיק.

פּייל און בויגן

לַ״ג בָּעֹמֶר איז אַ מִנְהָג צו שיסן מיט אַ פייל און בויגן. איינע פון די טְעָמִים איז, חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה דערציילן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה עט, ו), ווען דער הייליגער תַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי מיט זיין זון דער הייליגער תַּנָּא רַבִּי אֶלְעָזָר זענען אַרויס פון די מְעָרָה נאך דרייצן יאר, האבן זיי געזען ווי אַ פאנגער פאנגט פייגעלעך, זיי זעען ווי אַ פייגל ווערט שיער אַריינגעכאפּט, און אין די לעצטע סעקונדע האט זיך די פייגל געראטעוועט, נאכדעם קומט אַ פייגל און זיי הערן אַ בַּת קוֹל פון הימל וואס זאגט: "געפאנגען" און די פייגל איז געפאנגען געווארן; האט דער הייליגער תַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי געזאגט פאר זיין זון: "זעסט, אֲפִילוּ אַ קליינטשיג פייגעלע קען אויך נישט געכאפּט ווערן אָן דעם וואס מען זאל דאס אָפּשרייבן אויבן אין הימל, איז דאך זיכער אַז אַלעס וואס איז אויף אונז אַריבער איז פון הימל מיט אַ פּינקטליכער חֶשְׁבּוֹן"; דערפאר שיסט מען מיט די פייל און בויגן, צו געדענקען די לימוד פון דער פאנגער וואס האט געפאנגען און דער הייליגער תַּנָּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי האט געזאגט אַז אֲפִילוּ אַ קליין פייגל קען מען נישט פאנגען נאר מיט רְשׁוּת פון אויבן; מיר זאלן געדענקען אַז יעדע זאך וואס פּאסירט פון אַ קליינע זאך ביז אַ גרויסע זאך, אַלעס איז מיט אַ פּינקטליכער חֶשְׁבּוֹן.

נאך אַ טַעַם אויף וואס מיר פירן זיך צו שיסן מיט אַ פייל און בויגן. ווייל דער זוהר הַקָּדוֹשׁ זאגט (תִּיקּוּן ו, דַּף לו:), ווען מָשִׁיחַ וועט קומען וועט מען זען אַ קֶשֶׁת מיט ליכטיגע קאלירן, און דאס וועט זיין די סִימָן אַז מָשִׁיחַ איז דא, ווען מען וועט זען די פייל און בויגן מיט ליכטיגע קאלירן, דאס מיינט מען די קֶשֶׁת פון אידישע קינדער; אידישע קינדער באניצן זיך נישט מיט געווער, אַזוי ווי עס שטייט (תְּהִלִּים מד, ז): "כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי", איך פארלאז זיך נישט אויף אַ פייל און בויגן און נישט אויף אַ שווערד; אידישע קינדער באניצן זיך מיט תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, דאס איז די שווערד פון אידן. אַזוי ווי יַעֲקֹב אָבִינוּ האט געזאגט פאר יוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית מח, כב): "בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי", זאגט דארט רַשִׁ״י, מיט מיינע תְּפִלּוֹת; דאס איז אונזער שווערד און אונזער קֶשֶׁת, און דאס וועט אויך זיין די שווערד פון מָשִׁיחַ, ווייל מָשִׁיחַ וועט איינעמען די וועלט אָן קיין געווער, מָשִׁיחַ וועט איינעמען די וועלט מיט תְּפִלָּה, ער וועט אַריינברענגען אין די וועלט די זאך פון רעדן צום אייבערשטן און בעטן דעם אייבערשטן; דעריבער שיסן מיר לַ״ג בָּעֹמֶר מיט אַ פייל און בויגן, צו דערמאנען אַז מיר ווארטן אויף מָשִׁיחַ וואס וועט אונז ברענגען דעם קֶשֶׁת בִּגְוָונוֹי נְהִירִין.

דער לַ״ג בָּעֹמֶר שיסער דארף אונז דערמאנען מיר זאלן זיך מְחַזֵּק זיין אין תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, מיר זאלן בעטן יעדע זאך פונעם אייבערשטן, און ווען מען געפינט זיך אין אַ קלעם, אין אַ צָרָה - זאל מען ניצן די מויל; די ליפּן זענען אין אַ פארעם פון אַ בויגן און די צונג איז די פייל, מען זאל בעטן דעם אייבערשטן. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זאגן (יְרוּשַׁלְמִי בְּרָכוֹת ט, א): "אִם בָּא עַל אָדָם צָרָה", אַז אַ מענטש האט אַ צָרָה, "לֹא יְצַוֵּוחַ", זאל ער נישט שרייען, "לֹא לְמִיכָאֵל, וְלֹא לְגַבְרִיאֵל", נישט צו מַלְאָךְ מִיכָאֵל און נישט צו מַלְאָךְ גַּבְרִיאֵל - "אֶלָּא לִי יְצַוֵּוחַ", נאר צו מיר זאל ער שרייען, "וַאֲנִי עוֹנֶה לוֹ מִיָּד", און איך וועל אים גלייך העלפן; מיט תְּפִלָּה קען מען אַלעס פועל'ן, תְּפִלָּה איז די שטערקסטע געווער מיט וואס מען קען באזיגן אַלע פיינט.

מְסוּגָּל צו געהאָלפן ווערן מיט קינדער

לַ״ג בָּעֹמֶר איז מְסוּגָּל אויסצופועל'ן קינדער, און אֲפִילוּ די דאקטוירים זאגן אַז מען קען נישט האבן קיין קינדער, דארף מען וויסן אַז דאס איז אַלץ פאר דער וואס איז אונטער געווארפן אונטער די טֶבַע, אָבער דער וואס גלייבט אַז עס איז נישטא קיין טֶבַע, די גאנצע טֶבַע איז נאר אַ בְּרִיאָה פונעם אייבערשטן, די גאנצע טֶבַע ווערט געפירט דורך דעם אייבערשטן, און דורך בעטן דעם אייבערשטן, און דורך טון די סְגוּלּוֹת הַצַּדִּיקִים - קען מען זוֹכֶה זיין צו ברענגען קינדער; זאלסטו שיסן מיט די פייל און בויגן אין דעם הייליגן טאג, ווייל דער רַבִּי זאגט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בָּנִים, סִימָן סג), שיסן לַ״ג בָּעֹמֶר מיטן פייל און בויגן

אִיז אַ סְגוּלָה פַאר קִינְדֶער; אוּן מִיט אֱמוּנָה, אוּן מִיט אֱמוּנָה אִין דִי סְגוּלוֹת פוּן צַדִיקִים - וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ קִינְדֶער, בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת.

אַז מֶען וויל זוֹכֶה זַיין צוּ קִינְדֶער - מוּז מֶען זִיךְ פַּארְלַייגְן אוֹיף זַיין בְּשָׁלוֹם, לֶעבְּן מִיט אַהֲבָה וְאַחֲוָה. אַזוֹי ווִי מִיר גֶעפִינֶען, חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה דֶערְצֵיילְן (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה א, לא), אַז דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט צוּגֶעזָאגְט קִינְדֶער פַאר אַ פָּאר-פָאלְק וָואס הָאבְּן לַאנְגֶע יָארְן נִישְׁט גֶעהַאט קַיין קִינְדֶער, עֶר הָאט זֵיי גֶעבֶּענְטְשְׁט מִיט קִינְדֶער, וֶוען עֶר הָאט גֶעהֶערְט אַז זֵיי הָאבְּן זִיךְ זֵייעֶר לִיבּ, זֵיי ווִילְן זִיךְ נִישְׁט קְרִיגְן, זֵיי ווִילְן לֶעבְּן בְּשָׁלוֹם, עַיֵין שָׁם; אַזוֹי קֶען יֶעדֶער אֵיינֶער זוֹכֶה זַיין צוּ פּוֹעֵל'ן יְשׁוּעוֹת אִין דֶעם הֵיילִיגְן טָאג דוּרְךְ לֶעבְּן אִין שְׁטוּבּ מִיט לִיבְּשַׁאפְט, נִישְׁט זִיךְ קְרִיגְן, נִישְׁט זוּכְן צוּ זַיין גֶערֶעכְט, נָאר צוּ זַיין קְלוּג, שְׁטֶענְדִיג נָאכְגֶעבְּן; דָאס בְּרֶענְגְט אַלֶע יְשׁוּעוֹת.

מַאכְן פֵּיאוֹת

דֶער מִנְהָג אִיז אַז וֶוען מֶען מַאכְט פַאר אַ קִינְד פֵּיאוֹת הִיט מֶען אִים אָפּ עֶר זָאל נִישְׁט קוּקְן קַיין שְׁלֶעכְטְס; דֶער מִנְהָג אִיז אַז וֶוען מֶען טְרָאגְט דֶעם קִינְד אִין חֶדֶר צוּם מְלַמֵד זָאגְן דִי הֵיילִיגֶע א״ב נֶעמְט מֶען אִים אַרוּם מִיט דִי הֵיילִיגֶע טַלִית, מֶען הִיט אִים אָפּ זַיינֶע אוֹיגְן עֶר זָאל נִישְׁט קוּקְן אוֹיף טָמֵא'נֶע זַאכְן, אוּן דִי עֶלְטֶערְן בֶּעטְן אוּן גֶעבְּן צְדָקָה פַארְן קִינְד אַז זַיין גַאנְץ לֶעבְּן זָאל עֶר בְּלַייבְּן מִיט הֵיילִיגֶע אוֹיגְן אוּן מִיט הֵיילִיגֶע מַחֲשָׁבוֹת.

אַסַאךְ פִירְן זִיךְ אַז מֶען מַאכְט דִי אָפְּשֶערְן אִין לַ״ג בָּעֹמֶר, אוּן אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פִירְן זִיךְ אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן צוּ נֶעמֶען דִי קִינְדֶער קַיין מִירוֹן, זֵיי דָארְט מַאכְן פֵּיאוֹת, אוּן אַזוֹי הָאט דֶער אַרִיזַ״ל גֶעטוּן. ווַייל מוֹהֲרַנַ״תְּ זָאגְט (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת גִילוּחַ הֲלָכָה ג', אוֹת ב): ״עִקַּר הַדָּת יִשְׂרָאֵל וְעִקַּר הַיַּהֲדוּת תָּלוּי בְּזָקָן וּפֵאוֹת״, דִי בָּארְד אוּן פֵּיאוֹת אִיז אַן עִיקָר פוּן אַ אִיד אוּן פוּן דָאס גַאנְצֶע אִידִישְׁקֵייט, ״וּבָהֶם נִכָּר הַיְהוּדִי כִּי הוּא מִזֶּרַע בֵּרַךְ ה׳, מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל״, אוּן מֶען דֶערְקֶענְט אַ אִיד דוּרְךְ זַיין בָּארְד אוּן פֵּיאוֹת אַז עֶר אִיז אַ אִידִישׁ קִינְד; דֶערִיבֶּער מַאכְט מֶען פֵּיאוֹת אִין אַזַא הֵיילִיגֶע טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר, וָואס בִּזְכוּת דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי אִיז נִישְׁט פַארְגֶעסְן גֶעוָוארְן דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, אוּן בִּזְכוּת דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי זֶענֶען אִידְן מְקַיֵים דִי תּוֹרָה; מַאכְט מֶען דִי הֵיילִיגֶע פֵּיאוֹת אִין דֶעם טָאג אוּן מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דֶער קִינְד אוּן אַלֶע קִינְדֶער אוּן מֶען בֶּעט אוֹיף אַלֶע אִידְן אַז אַלֶע זָאלְן גֵיין מִיט בָּארְד אוּן פֵּיאוֹת, מֶען זָאל לִיבּ הָאבְּן דִי בָּארְד אוּן פֵּיאוֹת, מֶען זָאל נִישְׁט נָאכְמַאכְן דִי וָואס שֶערְן זִיךְ אָפּ דִי בָּארְד אוּן פֵּיאוֹת הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ, נָאר זַיין שְׁטָאלְץ מִיט דֶעם.

אֲנָן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָיא

ווִיסְן זָאלְסְטוּ, פוּנֶעם טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר הֵייבְּט שׁוֹין אָן צוּ שַׁיינֶען דִי לִיכְטִיגְקֵייט פוּן יוֹם טוֹב שָׁבוּעוֹת; בִּיז לַ״ג בָּעֹמֶר זֶענֶען טֶעג פוּן טְרוֹיעֶר, מֶען פִירְט זִיךְ מִיט הִלְכוֹת אֲבֵלוּת אוֹיף דִי תַּלְמִידִים פוּן רֶבִּי עֲקִיבָא וָואס הָאבְּן זִיךְ נִישְׁט אוֹיפְגֶעפִירְט מִיט כָּבוֹד אֵיינֶער צוּם צְווֵייטְן אוּן זֵיי זֶענֶען גֶעשְׁטָארְבְּן, אוּן דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט דָאס מְתַקֵן גֶעוֶוען, עֶר הָאט אַרַיינְגֶעבְּרֶענְגְט לִיבְּשַׁאפְט אִין אַלֶע תַּלְמִידִים, עֶר הָאט גֶעזָאגְט (נָשֹׂא קכח.): ״אֲנָן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָיא״, מִיר זֶענֶען אָנְגֶעהָאנְגֶען אִין לִיבְּשַׁאפְט, מִיר דַארְפְן זִיךְ לִיבּ הָאבְּן; עֶר הָאט גֶעלֶערְנְט דִי לִימוּד פוּן זַיין רֶבִּי דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי עֲקִיבָא וָואס הָאט גֶעלֶערְנְט (יְרוּשַׁלְמִי נְדָרִים ט, ד; שַׁבָּת לא.): ״׳וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ׳, זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה״, דָאס אִיז דֶער עִיקָר פוּן דִי תּוֹרָה, אוּן מִיט דֶעם אִיז מֶען מְקַבֵּל דִי תּוֹרָה; דוּרְךְ לִיבּ הָאבְּן אַ אִיד אוּן נִישְׁט רֶעדְן שְׁלֶעכְטְס אוֹיף קַיין שׁוּם אִיד - אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ בַּאקוּמֶען אַ שְׁטַארְקֶע גֶעפִיל צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן צא).

דֶער הֵיילִיגֶער טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר אִיז אַ טָאג וָואס מֶען דַארְף מְקַבֵּל זַיין דֶעם לִימוּד פוּן ׳אֲנָן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָיא׳, אָפְּלָאזְן דִי מַחֲלֹקֶת, זִיךְ מִיט קֵיינֶעם נִישְׁט קְרִיגְן, אוּן לִיבּ הָאבְּן יֶעדְן אֵיינֶעם; צַדִיקִים הָאבְּן גֶעזָאגְט: ׳רֶבִּי שִׁמְעוֹן אִיז לַכֹּל׳ דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי אִיז פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם, עֶר קֶען יֶעדְן אֵיינֶעם לַיידְן, יֶעדְן אֵיינֶעם נֶעמֶען, דָאס אִיז דֶער לִימוּד וָואס מִיר זֶענֶען מְקַבֵּל אִינֶעם הֵיילִיגְן טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר, זַיין לַכֹּל, קֶענֶען יֶעדְן אֵיינֶעם פַארְנֶעמֶען, ווֶעלְן יֶעדְן אֵיינֶעם הֶעלְפְן, מַאכְן פְּלַאץ אִין הַארְץ פַאר יֶעדְן אִיד.

זֶען דָאס גוּטְס פוּן יֶעדְן אֵיינֶעם

דֶער גְרוֹיסֶער טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר אִיז אַזוֹי גְרוֹיס, אַלֶע פְרֵייעֶן זִיךְ, אַלֶע פֵייעֶרְן דֶעם טָאג מִיט גְרוֹיס לִיבְּשַׁאפְט; דָאס אִיז ווַייל דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט גֶעזָאגְט (סוּכָּה מה:): ״יָכוֹל אֲנִי לִפְטוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוּלוֹ מִן הַדִּין״, אִיךְ קֶען רֵיינְוַואשְׁן יֶעדְן אִיד אוּן ווַייזְן פַארְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז קֵיינֶער אִיז נִישְׁט שְׁלֶעכְט, יֶעדֶער אִיז גוּט, יֶעדֶער אִיז וואוּיל, אוּן דָאס וָואס מֶען טוּט עֲבֵירוֹת אִיז נִישְׁט ווַייל מֶען ווִיל טוּן שְׁלֶעכְטְס, דָאס קוּמְט פוּן זַיין שִׁיכּוֹר פוּן אַזוֹיפִיל צָרוֹת, מֶען הָאט בִּיטֶערֶע

שְׁוועֶרֶע נִסְיוֹנוֹת, אָבֶּער יֶעדֶער אֵיינֶער וִויל זַיין גוּט; דָאס הָאט דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי זוֹכֶה גֶעוֶוען, נָאכְן אַרוֹיסְגֵיין פוּן דִי מַעֲרָה, וֶוען דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי מִיט זַיין זוּן הָאבְּן פַּארְבְּרֶענְט מֶענְטְשְׁן מִיט קוּקְן שְׁלֶעכְט; וואוּ זֵיי הָאבְּן גֶעקוּקְט הָאבְּן זֵיי פַּארְבְּרֶענְט, אִיז אַרוֹיס אַ בַּת קוֹל פוּן הִימְל (שַׁבָּת לג:): ״גֵייט צוּרִיק צוּ דִי מַעֲרָה, אִיךְ וִויל נִישְׁט עֶנְק זָאלְן פַּארְבְּרֶענֶען מֶענְטְשְׁן״, אוּן שְׁפֶּעטֶער נָאךְ אַ יָאר וֶוען דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי אִיז אַרוֹיס הָאט עֶר גֶעזָאגְט פַאר זַיין זוּן רֶבִּי אֶלְעָזָר: ״גֶעבּ אַ קוּק וִוי אִידְן הָאבְּן לִיבּ מִצְוֹת, קוּק דֶער אִיד נֶעמְט צְוֵויי הֲדַסִּים לָבוֹד שַׁבָּת אֵיינְס פַאר זָכוֹר אֵיינְס פַאר שָׁמוֹר״; רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט גֶעזוּכְט אַרוֹיסְצוּנֶעמֶען דִי פִּינְטֶעלֶע גוּטְס אִין יֶעדְן אֵיינֶעם.

דָאס דַארְפְן מִיר זִיךְ מְקַבֵּל זַיין אִין דֶעם טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר, קוּקְן גוּט אוֹיף זִיךְ, קוּקְן גוּט אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעם אוּן זִיכֶער אוֹיף דִי קִינְדֶער, וִוי מֶען זֶעט נָאר עֶפֶּעס אַ פִּינְטֶעלֶע גוּטְס; צוּם בֵּיישְׁפִּיל אַ אִיד קוֹיפְט עֶפֶּעס לְכָבוֹד שַׁבָּת זָאגְט מֶען שׁוֹין: ״קוּק וִוי הֵיילִיג אִידְן זֶענֶען, מֶען קוֹיפְט אַיין גוּטֶע זַאכְן לְכָבוֹד שַׁבָּת״, אוּן אַנְטְלוֹיפְן פוּן דֶער פְרוּמֶער יֵצֶר הָרָע וָואס פַּארְבְּרֶענְט מֶענְטְשְׁן מִיט קוּקְן שְׁלֶעכְט, אוּן מַאכְט אַוֶועק דִי גוּטֶע זַאכְן; רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט אוּנְז גֶעוִויזְן דִי וֶועג וִוי אַזוֹי מִיר זָאלְן קוּקְן, מֶען זָאל זוּכְן דִי פִּינְטֶלֶעךְ פוּן גוּטְס, אוּן מִיט דֶעם וֶועלְן מִיר קֶענֶען יֶעדְן אֵיינֶעם בְּרֶענְגֶען נָאנְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אוֹיךְ אוֹיף זִיךְ, אִינֶעם מֶענְטְשׁ אַלֵיינְס - דַארְף מֶען זוּכְן דָאס גוּטְס, אוּן זִיךְ נִישְׁט אַרָאפְּקְלַאפְּן, וַוייל מֶען הָאט גָארְנִישְׁט פוּן זִיךְ אַרָאפְּקְלַאפְּן אוּן זִיךְ אַוֶועק מַאכְן, מֶען דַארְף אִין זִיךְ גְלֵייבְּן, אוּן וִויסְן אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט מִיךְ לִיבּ, אִיךְ בִּין אַ קִינְד, אַ בַּאלִיבְּט קִינְד; יֶעדֶע זַאךְ וָואס אִיךְ טוּ - אִיז בַּאלִיבְּט בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן; דָאס אִיז דֶער לִימוּד וָואס מִיר דַארְפְן מִיט נֶעמֶען לַ״ג בָּעֹמֶר.

אֵיידְל אוּן בַּאשֵׁיידְן

מִיר גֶעפִינֶען אִין דֶעם הֵיילִיגְן זוֹהַר וִוי דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי לוֹיבְּט אוֹיס אַ שְׁטוּבּ וָואס דִי פְרוֹי פִירְט זִיךְ אֵיידְל, אוּן אוֹיךְ פַּארְקֶערְט, אוֹיבּ חַס וְשָׁלוֹם מֶען פִירְט זִיךְ נִישְׁט בִּצְנִיעוּת קוּמְט שְׁוועֶרֶע בִּיטֶערֶע צָרוֹת, דֶערְפַאר אִין אַזַא הֵיילִיגֶע טָאג לַ״ג בָּעֹמֶר אִיז גוּט זִיךְ צוּ שְׁטַארְקְן צוּ זַיין אֵיידְל, דִי שְׁטוּבּ זָאל זַיין אֵיידְל, נִישְׁט נָאכְגֵיין דִי אוּמוֹת הָעוֹלָם. וַוייל רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט אוּנְז גֶעזָאגְט (שַׁבָּת לג.), אַז אַלֶעס פוּן דִי אוּמוֹת הָעוֹלָם אִיז נִישְׁט פַאר אוּנְזֶער טוֹבָה, עֶס אִיז נָאר אוּנְז אַוֶועק צוּ שְׁלֶעפְּן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּנְז פַּארְשְׁלֶעפְּן אִין עֲבֵירוֹת, דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הָאט זִיךְ אַיינְגֶעשְׁטֶעלְט זַיין לֶעבְּן פַארְן אוֹיסְזָאגְן דֶעם אֱמֶת, מֶען הָאט אִים גֶעוָואלְט הַרְגְ׳עֶנֶען, עֶר הָאט זִיךְ גֶעדַארְפְט בַּאהַאלְטְן לַאנְגֶע יָארְן אִין אַ הֵייל, דָאךְ הָאט עֶר גֶעזָאגְט דֶעם אֱמֶת אַז אִידְן טָארְן נִישְׁט נָאכְמַאכְן דִי וֶועג וִוי דִי גוֹיִם פִירְן זִיךְ, אַ אִיד אִיז הֵיילִיג, אַ אִיד טוּט זִיךְ אָן אֵיידְל, סְפֶּעצִיעֶל אִידִישֶׁע טֶעכְטֶער גֵייעֶן אָנְגֶעטוּן אֵיידְל אוּן שֵׁיין אַזוֹי וִוי דִי תּוֹרָה זָאגְט.

מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָארְשְׁטֶעלְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן אַ פְרוֹי וָואס שֶׁערְט זִיךְ אָפּ אִירֶע הָאר, דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי זָאגְט (נָשֹׂא קכה:): ׳תּוּנְבָא לֵיתֵי׳, אַ קְלָלָה זָאל קוּמֶען, ׳עַל הַהוּא בַּר נָשׁ׳, אוֹיף דֶעם מֶענְטְשׁ, ׳דְשָׁבַק לְאִנְתְּתֵיהּ׳, וָואס לָאזְט זַיין וַוייבּ, ׳דְתִתְחַזֵי מִשַּׂעֲרָא דְרֵישָׁהּ לְבַר׳, אַז אִיר הָאר פוּן קָאפּ זָאל זִיךְ אַרוֹיסְזֶען. ׳וְדָא הוּא חַד מֵאִינוּן צְנִיעוּתָא דְבֵיתָהּ׳, אוּן דָאס אִיז פוּן דִי יְסוֹדוֹת פוּן אַ אִידִישֶׁע שְׁטוּבּ, אַז מֶען זָאל נִישְׁט זֶען דִי הָאר פוּן דִי פְרוֹי, ׳וְאִתְּתָא דַאֲפִיקַת מִשַּׂעֲרָא דְרֵישָׁהּ לְבַר׳, אוּן אַ פְרוֹי וָואס גֵייט מִיט אוֹיפְגֶעדֶעקְטֶע הָאר, ׳לְאִתְתַּקְנָא בֵּיהּ׳, זִיךְ שֵׁיין צוּ מַאכְן, ׳גָּרִים מִסְכְּנוּתָא לְבֵיתָא׳, אִיז זִי גוֹרֵם אַז עֶס זָאל זַיין אָרֶעמְקֵייט אִין שְׁטוּבּ, ׳וְגָרִים לִבְנָהָא דְלָא יִתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא׳, אוּן זִי אִיז גוֹרֵם אַז אִירֶע קִינְדֶער וֶועלְן נִישְׁט מַצְלִיחַ זַיין אוּן זֵיי וֶועלְן נִישְׁט זַיין חָשׁוּב, ׳וְגָרִים מִלָּה אַחֲרָא דְשַׁרְיָא בְּבֵיתָא׳, אוּן זִי אִיז גוֹרֵם אַז דֶער סַמֶ״ךְ מֶ״ם אוּן דִי נִישְׁט גוּטֶע זָאלְן זַיין אִין אִיר שְׁטוּבּ. ׳מַאן גָּרִים דָא׳, וֶוער אִיז דָאס אַלֶעס גוֹרֵם? ׳הַהוּא שַׂעֲרָא דְאִתְחֲזֵי מֵרֵישָׁהּ לְבַר׳, דִי הָאר וָואס זֶעט זִיךְ אַרוֹיס.

וואוֹיל אִיז דֶעם מֶענְטְשׁ וָואס שְׁטַארְקְט זַיין וַוייבּ אוּן אוֹיךְ דִי טֶעכְטֶער וֶוען זֵיי הָאבְּן חֲתוּנָה אַז זֵיי זָאלְן טוּן דִי הֵיילִיגֶע זַאךְ, זִיךְ פוּן קֵיינֶעם נִישְׁט שֶׁעמֶען, זִיךְ אָפְּשֶׁערְן דִי הָאר, וֶועט אַוֶועק גֶענוּמֶען וֶוערְן אַלֶע קְלָלוֹת פוּן זֵיי. חֲכָמִים זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (עֵירוּבִין ק:), אֵיינֶע פוּן דִי קְלָלוֹת וָואס חַוָּה אִיז גֶעשָׁאלְטְן גֶעוָוארְן וֶוען זִי הָאט גֶעגֶעסְן פוּנֶעם עֵץ הַדַעַת אִיז: ״מְגַדֶלֶת שֵׂעָר כְּלִילִית״, דִי הָאר בְּרֶענְגְט שְׁלֶעכְטְס אוּן אַלֶע צָרוֹת; וואוֹיל אִיז דֶעם מֶענְטְשׁ וָואס הֶערְט צוּ לְקוֹל הַצַדִיקִים, עֶר פִירְט זַיין שְׁטוּבּ מִיט הֵיילִיגְקֵייט, עֶר גֵייט נִישְׁט נָאךְ דִי וָואס מַאכְן אַלֶעס אַוֶועק אוּן שְׁפֶּעטְן פוּן דִי וֶוערְטֶער פוּן דִי צַדִיקִים, וֶועט אִים גוּט זַיין בָּזֶה וּבַבָּא.

קוֹל אֱמוּנָה - 845-299-2224